

Toelichting wijziging statuten Achterhoek VO

Van: College van bestuur Achterhoek VO
Aan: Wethouders en gemeenteraden van Berkelland, Doetinchem, Winterswijk en Zutphen
Datum: juni 2018

Inleiding en aanleiding

Bijgaand treft u een voorstel aan om onze statuten te wijzigen. De noodzaak daartoe is ingegeven door twee actuele aanleidingen.

In de eerste plaats is er een aantal ontwikkelingen op het gebied van governance. De Code Goed Bestuur, de 'geest van de code' en voortschrijdende onderwijsrechtelijke inzichten nopen ons her en der tot wijziging van onze statuten.

Daarnaast zijn er ontwikkelingen op het gebied van demografische krimp, die in de regio Achterhoek een omvang heeft van een afname van het aantal leerlingen met 30% in omstreeks tien jaar tijd. Dit vraagt om verstrekkende maatregelen om als Achterhoek VO te blijven voldoen aan onze wens om "een zo dekkend en divers mogelijk netwerk van zo thuisnabij en kleinschalig mogelijk georganiseerde onderwijslocaties" waar te maken. "Zo divers mogelijk" houdt in dat krimp kan vragen om een instellingsfusie tussen scholen met verschillende denominaties, de zogenaamde samenwerkingsschool. Als Achterhoek VO het mogelijk wil maken om een samenwerkingsschool te besturen, moeten de statuten worden aangepast.

De wetgever heeft met ingang van 1 januari 2018 de wetgeving over de samenwerkingsschool aangepast. In een notendop: het wordt iets gemakkelijker om een samenwerkingsschool te vormen. De wetwijziging stelt echter wel een aantal eisen aan de statuten van een stichting die een samenwerkingsschool in stand wil houden. Voor de goede orde merken we op dat deze statutenwijziging ons 'slechts' de optie geeft om tot een samenwerkingsschool te komen. Een daadwerkelijke fusie tot een samenwerkingsschool waarbij openbaar onderwijs betrokken is, behoeft daarna alsnog instemming van de betreffende gemeenteraad. Met het instemmen met deze statutenwijziging, stemt u dus nog *niet* in met een feitelijke samenwerkingsschool.

Beide type wijzigingen zijn in voorliggend voorstel verwerkt. Het wijzigen van onze statuten behoeft instemming van de gemeenten die openbaar onderwijs verzorgen. Daarom leggen we het – via u, de wethouder – voor aan uw gemeenteraad.

De wijzigingsvoorstellen

Governance

De aanpassingen in het kader van governance/goed bestuur zijn deels gebaseerd op de (geest van de) code goed bestuur, deels op nieuwe wetgeving en deels op voortschrijdende onderwijsrechtelijke inzichten in de rechtspraktijk.

De wijzigingen behelzen samengevat het volgende. De wetgever heeft onder het mom van 'versterking bestuurskracht' de rol van de (G)MR versterkt. Bepaalde (nieuwe) bevoegdheden zijn verwerkt in het voorstel.

De code goed bestuur richt zich, sterker dan voorheen, vooral op het voorkomen van tegenstrijdige belangen en belangenverstrengeling en op de interne onderlinge verhoudingen en transparantie. Voor zover dit statutair relevant is, is dit in het concept verwerkt. Zo zijn de regels op het vlak van tegenstrijdige belangen en belangenverstrengeling voor bestuur en toezicht in één artikel opgenomen (art. 5b).

Daarnaast is het artikel over vrijwaring en vrijtekening gemoderniseerd (art. 17). Het huidige artikel voldoet niet meer. Naar huidige rechtsopvatting is vrijtekening van aansprakelijkheid¹ namelijk niet meer algemeen geaccepteerd. In sommige sectoren is vrijtekening inmiddels wettelijk verboden. In het onderwijs (nog) niet, maar hierop vooruitlopend, bewegen we mee met de maatschappelijke tendens.

Samenwerkingsschool

De wijzigingen die zijn doorgevoerd in het kader van de samenwerkingsschool zijn gebaseerd op artikel 53d van de Wet op het voortgezet onderwijs. Er is mede gebruik gemaakt van een handreiking gemaakt door sectorraden en –verenigingen (waaronder de VO-raad) bij het aanpassen van de statuten.

Belangrijkste verandering is dat er aan elke samenwerkingsschool een verplichte identiteitscommissie moet worden verbonden, die een bepaalde rol en bepaalde bevoegdheden heeft (art. 3a).

¹ Een vrijtekeningsbeding tussen de stichting en haar bestuursleden ziet op de interne aansprakelijkheid. De aansprakelijkheid jegens de stichting wordt hiermee bedoeld. Het recht op eventuele schadevergoeding uit hoofde van het handelen van de bestuursleden of de leden van de raad van toezicht komt dan toe aan de stichting.